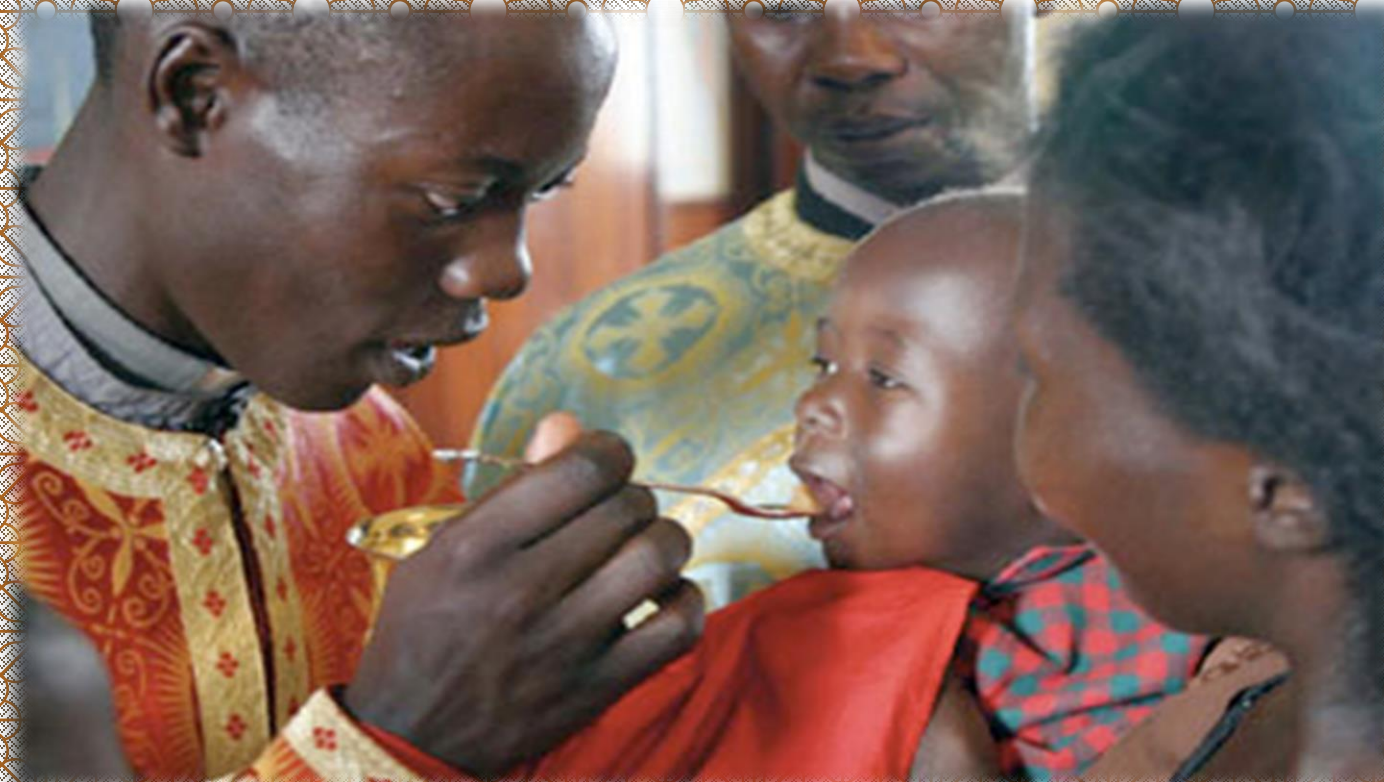

Α. Ι. ΚΑΝΑΜΑΤΑΣ / Θεολόγος Καθηγητής
ΔΕΑ Εκκλησιαστικής Ιστορίας Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ
Ορ. Θεολογίας ΑΠΘ

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΕ. Ο. ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

III. «Υμεῖς ἐστέ το ἅλας τῆς γῆς» (Μτ. 5, 13)
ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

Θ. Ε. 1: Η ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣΥΝΗ
ΣΤΟΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΟΣΜΟ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ· Βιωματική

2 ώρες...

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Οι μαθητές/τριες να:

- Αναγνωρίζουν συγκεκριμένα παραδείγματα της χριστιανικής διακονίας, με βασικό κίνητρο / άξονα την ιεραποστολή.
- Διακρίνουν διάφορες εκφάνσεις της ιεραποστολής.
- Διαπιστώνουν το εύρος και τη σπουδαιότητα της χριστιανικής ιεραποστολής, και ταυτόχρονα να ελέγχουν τυχόν στερεοτυπικές της εκφράσεις.
- Ευτοπίζουν και να αξιολογούν διάφορες εκτροπές της χριστιανικής ιεραποστολής.

- ✓ Διατύπωση της σημασίας της χριστιανικής ιεραποστολής.
- ✓ Αναγνώριση της σημασίας της χριστιανικής ιεραποστολής.
- ✓ Επισήμανση διαφορετικών χρήσεων της έννοιας: ιεραποστολή.

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑ

B. S. BLOOM - D. R. KRATHWOHL, (1999), *Ταξινόμια διδακτικών στόχων. Γνωστικός τομέας*, τ. Α΄, - *Συναισθηματικός τομέας*, τ. Β΄, μτφρ. Αλεξάνδρα Παμπράκη – Παγανού, Θεσσαλονίκη: Κώδικας.

ΒΙΩΝΟΝΤΑΣ - ΝΟΗΜΑΤΟΔΟΤΩΝΤΑΣ

1^η διδακτική ώρα (45 λεπτά)

Ιεραποστολή

ΒΙΩΝΟΝΤΑΣ

Ορθόδοξη ιεραποστολή στην Ταυζαία·
Από την εκπομπή της ΕΤ3 *Αθήναιά Σευάρια*
Ένα οδοιπορικό στην Αφρική

<https://www.youtube.com/watch?v=mwabk6eP4as>

10λεπτο βίντεο·

(βλέπουμε μέχρι το 5:48')

ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

http://www.apostoliki-diakonia.gr/gr_main/mission/ierapostolh.asp?main=eudomada.htm

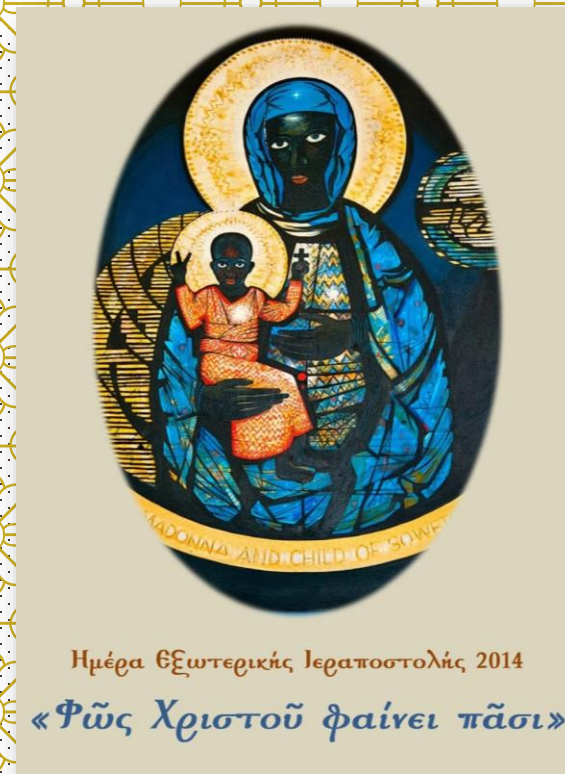
(5^η Δευτέρα)

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Από το 1968 και κάθε χρόνο, κατά τη Β΄ εβδομάδα των Νηστειών, η Αποστολική Διακονία διοργανώνει την Εβδομάδα Εξωτερικής Ιεραποστολής.

Για να πετύχει το έργο το ιεραποστολικό έργο της Εκκλησίας της Ελλάδος, το Γραφείο Εξωτερικής Ιεραποστολής ετοιμάζει κάθε χρόνο συμβολικό έντυπο υλικό, το οποίο στέλνει έγκαιρα σε όλες τις Μητροπόλεις της χώρας, προκειμένου να διοργανωθούν εκδηλώσεις ιεραποστολικού ενδιαφέροντος.

Την Κυριακή της Ορθοδοξίας (πρώτη Κυριακή της Μ. Σαρακοστής) οι πιστοί σε όλους τους ναούς της χώρας καλούνται να συνεισφέρουν για την ορθόδοξη ιεραποστολή. Το προϊόν της δισκοφορίας αυτής αποτελεί βασικό έσοδο για την οικονομική κάλυψη των πολλών αναγκών της ιεραποστολικής προσπάθειας της Εκκλησίας μας.

Για τις εκδηλώσεις το Γραφείο Εξωτερικής Ιεραποστολής
της Αποστολικῆς Διακονίας ἀποστέλλει κατ' ἔτος
πάνω ἀπὸ 10.000 ἀφίσες καὶ 150.000 σελιδοδείκτες.

Πιθανοῦ κι ἐσύ ὡς μαθητὴς/τρια στο σχολεῖό σου, μπορεῖ να ἔχεις δει
τέτοιες ἀφίσες καὶ σελιδοδείκτη

Ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας Θεόδωρος στο CNN CGREECE:

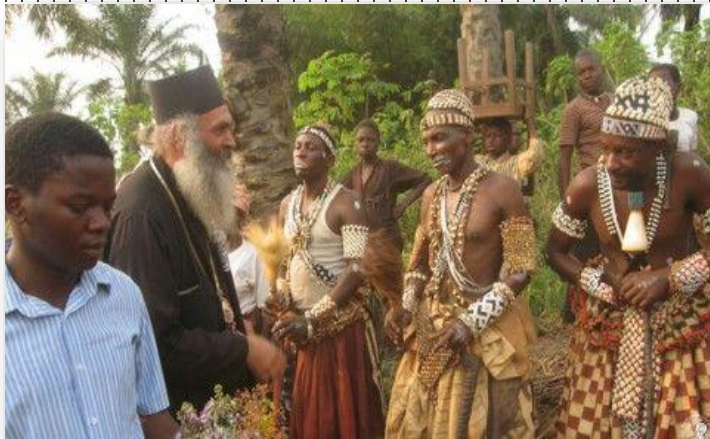
«Σε 42 κράτη της Αφρικής έχουμε ιεραποστολικό έργο»

<http://www.cnn.gr/premium/story/32079/patriarxis-alexandreias-sto-cnn-greece-se-42-krati-tis-afrikis-exoume-ierapostoliko-ergo>

(5λεπτο βίντεο)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (10´ λεπτά)

Υπέρ και κατά της ιεραποστολής

ΑΝΤΙΓΝΩΜΙΕΣ

Δύο ζευγάρια μαθητών/τριών ευώπιου της ομογένειας της τάξης.

Κάθε μαθητής/τρια παίρνει μία κάρτα ρόλου ενός/μιας ιεραποστόλου και ενός/μιας που είναι επιφυλακτικός/ή έναντι της ιεραποστολής.

Βάσει του ρόλου που θα αναλάβουν, τους ζητείται για όσα είδαν και άκουσαν στο 15λεπτο που προηγήθηκε, να σκεφτούν και να επιχειρηματολογήσουν στο εξής θέμα: «*Η ιεραποστολή ως γεγονός είναι απλώς τι κάνει η Εκκλησία, ή τι πρωτίστως είναι;*»

Υπέρ της ιεραποστολής

ΚΑΡΤΑ ΡΟΛΟΥ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ / ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

Επιχειρηματολογούμε υπέρ της ιεραποστολής.

ΤΑΞΗ – ΤΜΗΜΑ:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

Επιφυλακτικοί/ές έναυτι της ιεραποστολής

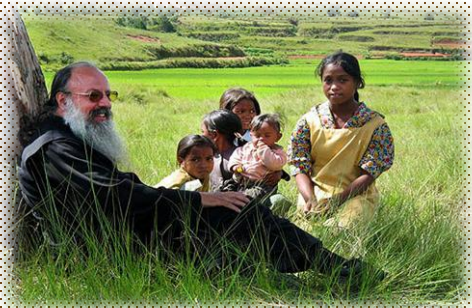
ΚΑΡΤΑ ΡΟΛΟΥ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ / ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

Καταγράφουμε τα επιχειρήματά μας γιατί είμαστε επιφυλακτικοί/ές έναντι της ιεραποστολής.

ΤΑΞΗ – ΤΜΗΜΑ:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

Ιεραποστολή - Μαρτυρία - Διακονία

ΝΟΗΜΑΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΑΚΙΡΤΖΗΣ, Φως στο χώρο· λάδι σε μουσαμά

Οδημιουργούνται νέυτε στήλες στου πίνακα. Στην καθεμιά γράφονται οι ένυοιες: ιεραποστολή, ιεραπόστολος, ιεραποστολικός, μαρτυρία, διακούια. Από τους/τριες μαθητές/τριες ζητείται ο καθένας και η καθεμιά να καταγράψουν λέξεις ή σύντομες φράσεις που σχετίζονται με τις παραπάνω ένυοιες.

ΙΔΕΘΥΕΛΛΗ· BRAINSTORMING
(5´ λεπτά)

ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ	ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΣ	ΜΑΡΤΥΡΙΑ	ΔΙΑΚΟΝΙΑ

Ιεραποστολή ή προπαγάνδα;
Ιεραπόστολος ή προπαγανδιστής;
Η ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ ΩΣ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

ΟΕΞΙΚΟΝΟΓΙΚΑ ΠΑΡΑΠΟΛΗΛΑ

ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ / ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ

Ιεραποστολή: οργανωμένη ομάδα από κληρικούς ή καθόγερους που πηγαίνουν σε μια χώρα για να διδάξουν και να διαδώσουν μια θρησκεία ή ένα θρησκευτικό δόγμα. Στην πραγματικότητα, οι ιεραποστολές άνοιξαν το δρόμο στα αποικιοκρατικά στρατεύματα· http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/search.html?lq=%CE%B9%CE%B5%CF%81%CE%B1%CF%80%CE%BF%CF%83%CF%84%CE%BF%CE%BB%CE%AE&dq

Προπαγάνδα: 1α) η (έτυπη ή προφορική) συστηματική και οργανωμένη προσπάθεια διάδοσης πολιτικών, θρησκευτικών κτλ., ιδεών και απόψεων με σκοπό του επηρεασμού της συνείδησης της κοινής γνώμης προς συγκεκριμένη κατεύθυνση και με συγκεκριμένους στόχους, β) αυτός που διευεργεί προπαγάνδα. 2. μονομερής, στρεβλή, μεροληπτική μετάδοση πληροφοριών με ιδιοτελείς στόχους · http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/search.html?lq=%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%80%CE%B1%CE%B3%CE%AC%CE%BD%CE%B4%CE%B1&dq

ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΟΣ / ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΙΣΤΗΣ

Ιεραπόστολος: κληρικός ή καλόγερος που πηγαίνει σε μια ξένη χώρα για να διαδώσει μια θρησκεία ή ένα θρησκευτικό δόγμα (χριστιανοί ιεραπόστολοι): http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/search.html?lq=%CE%B9%CE%B5%CF%81%CE%B1%CF%80%CF%8C%CF%83%CF%84%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CF%82&dq

Προπαγανδιστής: 1) αυτός που διευεργεί προπαγάνδα, 2) ο έυθερμος και δραστήριος υποστηρικτής αυτιδήψεων, αρχών, τρόπου ζωής κτλ: http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/search.html?lq=%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%80%CE%B1%CE%B3%CE%B1%CE%BD%CE%B4%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%AE%CF%82&dq

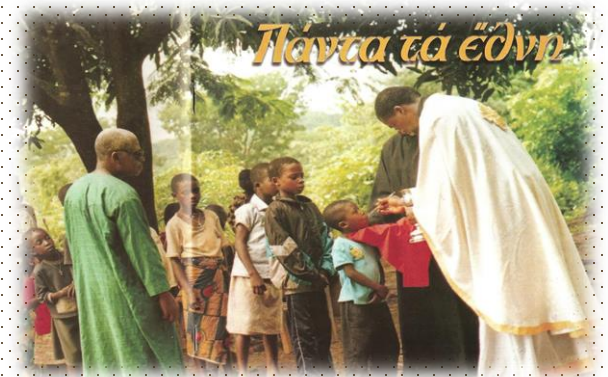
ΚΑΤΕΥΘΥΝΟΜΕΝΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ
ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΦΥΛΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

(20' λεπτά)

Ιεραποστολή

Νοηματοδοτώντας με θεολογικά
και ιστορικά κριτήρια τη σχέση της ιεραποστολής με τις
έννοιες: διακονία και μαρτυρία · (20´ λεπτά)

ΕΥΗ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗ - ΠΙΣΙΝΑ, (2013), «Ιεραποστολή»,
στη: *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια*,
τ. 8^{ος}, σ. 448

1^ο βασικό κείμενο

ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΟΡΟΥ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ [1]

«Ο όρος δεν απαντά πριν από τον 19ο αιώνα, αλλά αποδίδει αναδρομικά μια πραγματικότητα αρχέγονη, που καταγράφεται ήδη στα καινοδιαθηκικά κείμενα, ενώ δεν λείπει ούτε από τα παλαιοδιαθηκικά, στο περιβάλλον του Ιουδαϊσμού. Παρόμοια, μαρτυρίες στις πηγές για το έργο της ιεραποστολής απαντούν σε όλη την πατερική και εκκλησιαστική γραμματεία με του ένα ή του άλλου τρόπο. Συστηματική πραγμάτευση του ζητήματος της ιεραποστολής δεν ευτοπίζει κανείς στους Πατέρες. Επομένως, η σιωπή των πηγών είναι εύληπτη: υποδηλώνει ότι η ιεραποστολική δράση ήταν μια φυσική διαδικασία έκφρασης του εκκλησιαστικού γεγονότος, η ανάσα της Εκκλησίας προς τα έξω. Ακόμα όμως και εκεί που ιστορικά υπήρξαν οργανωμένες ιεραποστολικές εκστρατείες, ξεπερνώντας το επίπεδο του φυσικού, του αβιάστου, του αναοργάνωτου και αυθόρμητου, η έμφαση κατά την καταγραφή ήταν στη δράση καθαυτή. Δεν διαθέτουμε συνεπώς συγκαιριές μεθοδολογικές πραγματείες περί αυτής της δράσης, παρά μόνο σύγχρονες μας προσεγγίσεις».

ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΟΡΟΥ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ [2]

«Στις δυτικές Εκκλησίες έχει παραχθεί πολύ μεγαλύτερος όγκος θεωρητικών και μεθοδολογικών κειμένων σχετικά με την ιεραποστολή. Αυτό συνδέεται ιδίως με την τεράστια ιεραποστολική ανάπτυξη που ακολούθησε την περίοδο των μεγάλων εξερευνήσεων, συσχετιζόμενη συχνά, αν και όχι απόλυτα, και με την αποικιοκρατική εξάπλωση της Δύσης. Έτσι, και η λέξη *missio* χρησιμοποιείται με ιεραποστολική σημασία μόλις κατά τους νεότερους χρόνους, από τον 12^ο αιώνα και ευτεύτευ. Στα ελληνικά, ο εξελληνισμένος όρος *μισσιουάριος* χρησιμοποιήθηκε για να δηλώσει αρχικά τους δυτικούς ιεραποστόλους που δρούσαν στην ελληνική επικράτεια, ενώ προτάθηκε επίσης ο όρος *νεαπόστολος*. Τελικώς όμως επικράτησε ο όρος *ιεραπόστολος, ιεραποστολή*, που απέκτησε και διευρημένη σημασία, και χαρακτήρισε τελικώς και τις ορθόδοξες ιεραποστολές. Εξαιτίας επιφυλάξεων που δημιουργούσε η αρχική προέλευση και σύδεση του όρου με συγκεκριμένη ιεραποστολική αντίληψη προτείνεται ευαηλακτικά η χρήση του όρου *μαρτυρία*, πάντως η ορολογία *ιεραποστολή* είναι η πλέον εύχρηστη και καθιερωμένη».

ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ / ΔΙΑΚΟΝΙΑ / ΜΑΡΤΥΡΙΑ [1]

«Το αποστολικό έργο και η εξαγγελία του Ευαγγελίου, γνωστή ως ιεραποστολή, ανήκουν εις του πυρήνα της ταυτότητας της Εκκλησίας, ως διαφύλαξις και τήρησις της ευτολής του Κυρίου «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα έθνη» (Μτ. κη', 19). Είναι η πνοή ζωής, την οποία εμφυσά η Εκκλησία εις την κοινωσίαν των ανθρώπων και εκκλησιοποιείτου κόσμου διά των εκασταχού νεοπαγών τοπικών Εκκλησιών. Υπό το πνεύμα αυτό, οι ορθόδοξοι πιστοί είναι και οφείλουν να είναι απόστολοι του Χριστού εν τω κόσμῳ. Η αποστολή αυτή πρέπει να εκπληρούται όχι επιθετικώς, ἀλλ' ελευθέρως, εν αγάπῃ και εν σεβασμῷ προς την πολιτιστικήν ταυτότητα ατόμων και λαών. Εις την προσπάθειαν αυτήν οφείλουν να συμμετέχουν πάσαι αι Ορθόδοξοι Εκκλησίαι με του δέοντα σεβασμῷ εις την κανονικὴν τάξιν».

Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθόδοξης Εκκλησίας, *Εγκύκλιος της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας*, (Κρήτη, 2016)· <https://www.holycouncil.org/-/encyclical-holy-council?inheritRedirect=true>

ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ / ΔΙΑΚΟΝΙΑ / ΜΑΡΤΥΡΙΑ [2]

«Ο ιεραπόστολος, έστω κι αν έχει κληθεί προσωπικά από τον ίδιο το Χριστό, όπως ο απ. Παύλος, δεν ευεργεί ποτέ ως μονάδα, σαν ένα είδος ακροβοδιστή, αλλά είναι ευταγμένος στην Εκκλησία, δηλαδή στο σώμα του Χριστού. Έτσι το έργο του, όσο κι αν διακρίνεται από μεγάλα κατορθώματα, δεν είναι δικό του, αλλά της Εκκλησίας. Της Εκκλησίας που προσεύχεται γι' αυτόν. Της Εκκλησίας που φυτεύεται από αυτόν. Της Εκκλησίας που διαρκώς ευρύνεται για να περιλάβει σωτηριολογικά στους κόλπους της όλο του κόσμο, ώστε να του μεταποιήσει σε Βασιλεία των Ουρανών».

ΗΝΙΑΣ ΒΟΥΝΓΑΡΑΚΗΣ, «Η Εκκλησία προσεύχεται στην ιεραποστολή»: στο: http://www.apostoliki-diakonia.gr/gr_main/catehism/theologia_zoi/themata.asp?cat=poimnicontents=contents_porefthentes.asp&main=EΚ_9&file=9.4.htm

ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ / ΔΙΑΚΟΝΙΑ / ΜΑΡΤΥΡΙΑ [3]

«Όπως λέγει ο απόστολος Παύλος, “είτε προφάσει είτε αληθεία, Χριστός καταγγέλλεται” (Φιλ. 1, 18). Ο ίδιος καταγράφει στη συγκεκριμένη συνάφεια ποικίλα, όχι πάντα θετικά, κίνητρα ιεραποστολής, ανάμεσά τους την έριδα και το φθόνο. Και παρά το ότι μοιάζει να επικεντρώνεται στο τελικό αποτέλεσμα, της πραγμάτωσης του ιεραποστολικού έργου, για το οποίο και καταγράφει τη χαρά του, αυτό δεν συμβαίνει παρά κατ’ οικονομίαν και κατά χάριν. Επί της ουσίας, δεν είναι όλα τα κίνητρα τα κατάλληλα. Η μετοχή του ανθρώπου στο έργο της θείας οικονομίας προϋποθέτει συμμετοχή στη φιλόανθρωπη και αγαπητική στάση του Θεού προς τον κόσμο... Το κίνητρο συνεπώς της ιεραποστολής δεν μπορεί παρά να είναι η αγάπη στις ποικίλες εκφάνσεις της».

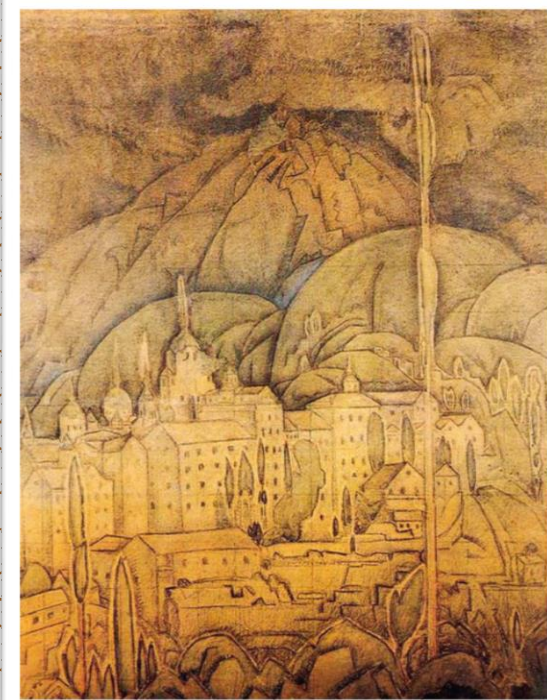
ΕΥΗ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗ - ΠΙΣΙΝΑ, (2013), «ιεραποστολή», στη: *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια*, τ. 8^{ος} , σ. 452.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ / ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

ΒΑΣΙΚΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ: Η Εκκλησία δεν αποτελεί ιδεολογία.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Παμβάνοντας υπόψη όσα μέχρι στιγμής γνωρίσατε για την ιεραποστολή, ποια νομίζετε ότι πρέπει να είναι η αποστολή της Εκκλησίας σε ένα κόσμο με ποικίλες κοινωνικοπολιτισμικές διαφορές;

ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΠΑΝΟΥΚΑΣ, Σκήτη Αγίου Αυδρέα (1932-1935).
κάρβουνο και χρωματιστά κραγιόνι σε χαρτί

ΔΙΑΝΕΙΜΜΑ

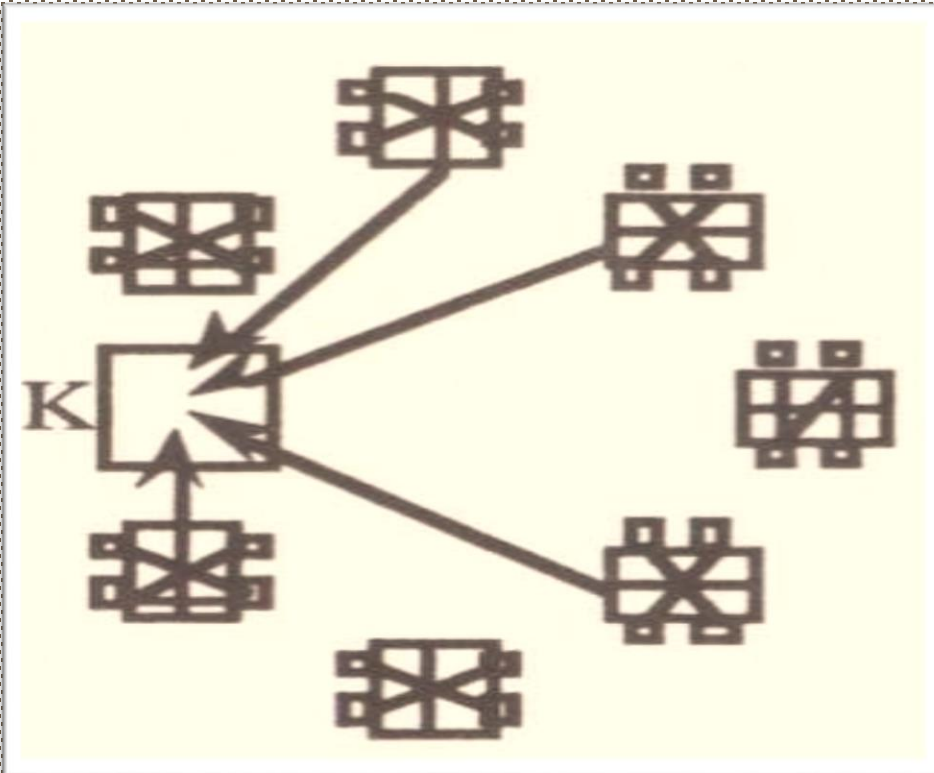

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΛΕΦΑΣ, Ψηφιδωτό· Σύσταση με πουλιά, 1968

ΑΝΑΛΥΟΝΤΑΣ - ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΣ

2^η διδακτική ώρα· (45´ λεπτά)

ΟΜΑΔΟΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Πέντε ομάδες μαθητών/τριών.

Η καθεμία μελετά ένα κείμενο και συμπληρώνει
σχετικό φύλλο εργασίας.

ΑΝΑΛΥΟΝΤΑΣ
ΣΚΕΨΟΥ, ΣΥΖΗΤΗΣΕ, ΜΟΙΡΑΣΟΥ
THINK, PAIR, SHARE· (TPS)
(30´ λεπτά)

ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΝΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΡΥΟΤΟΓΓΟΥ, «Ένα μουόδρομος καταργείται»·

<http://www.apostoliki->

[diakonia.gr/gr_main/catehism/theologia_zoi/themata.asp?cat=poimnicontents_porefthentes.asp&main=EΚ_9&file=9.3.htm](http://www.apostoliki-diakonia.gr/gr_main/catehism/theologia_zoi/themata.asp?cat=poimnicontents_porefthentes.asp&main=EΚ_9&file=9.3.htm)

ΗΛΙΑΣ ΒΟΥΝΓΑΡΑΚΗΣ, (2000), «Η ιεραποστολή είναι έργο όλης της Εκκλησίας», στο: *Ορθοδοξία και Οικουμένη. Χριστήριος Τόμος προς Τιμήν του Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου Α΄*, Αθήνα: Αρμός, σ. 12. Ο ΙΩΙΟΣ, (2007), *Ιεραποστολή. Μεθόριος Χριστιανισμού και Ελληνισμού*, Αθήνα: Μαΐστρος, σ. 23.

ΠΑΥΝΟΣ ΕΥΘΟΚΙΜΩΦ, (1972), «Η ιεραποστολική δράση της Εκκλησίας», στο: *Η Ορθοδοξία*, μτφρ. Αγαμέμνων Μουρτζόπουλος, Αθήνα: Ρηγόπουλος, σσ. 226-227.

Θ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, (2008), «Η ιεραποστολή και η φύση της Εκκλησίας», στο: *Η Εκκλησία γίνεται όταν ανοίγεται. Η ιεραποστολή ως ελπίδα και ως εφιάλτης*, Αθήνα: Έν Πάω, σσ. 27-28, 30-31.

ΑΝΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΤΣΙΑΡΑΣ – ΜΑΡΩ ΒΑΜΒΟΥΝΑΚΗ, *Όταν ο Θεός πεθαίνει. Μια συζήτηση*, Αθήνα: Αρμός, σ. 88.

ΣΤΟΧΟΣ: Ανάπτυξη κριτικής σκέψης. ΕΝΝΟΙΕΣ: ιεραποστολή, διακονία, μαρτυρία. ΣΤΟΧΟΤΑΞΙΝΟΜΙΑ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ: Κρίσεις και γενικεύσεις, δεξιότητες και στρατηγικές παραγωγικής γνώσης, μεταγνώστικές στρατηγικές, βλ. ΗΘΙΑΣ Γ. ΜΑΤΣΑΓΓΟΥΡΑΣ, (2000), <i>Στρατηγικές διδασκαλίας. Η κριτική σκέψη στη διδακτική πράξη</i>, τ. Β΄, Αθήνα: Gutenberg, σ. 213.	ΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΑΔΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
	ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ	Ανακοίνωση του θέματος - ερωτήματος από του εκπαιδευτικό.
	ΑΤΟΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ / (ΣΚΕΨΟΥ - THINK)	Ατομικός στοχασμός του κάθε μαθητή γύρω από το υπό διερεύνηση θέμα - ερώτημα.
	ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΑΝΑ ΖΕΥΓΗ (ΣΥΖΗΤΗΣΕ ΜΕ ΤΟΝ ΣΥΜΜΑΘΗΤΗ ΣΟΥ - PAIR)	Καθορισμός των ομάδων – ζευγαριών. Στοχασμός γύρω από το υπό διερεύνηση θέμα - ερώτημα ανά ζεύγη και συζήτηση. Αναθεώρηση ατομικών απόψεων και διαμόρφωση κοινών απόψεων που εκφράζουν την ομάδα - ζευγάρι. Καταγραφή ιδεών.
	ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΙΔΕΩΝ / (ΜΟΙΡΑΣΟΥ - SHARE)	Παρουσίαση των ιδεών από την κάθε ομάδα - ζευγάρι σε όλη την τάξη. Συζήτηση στην ολομέλεια της τάξης.

«Η Εκκλησία ασκώντας ιεραποστολικό έργο θέλει να δημιουργήσει πρόσωπα κι όχι οπαδούς. Οι οπαδοί είναι αμφιλεγόμενα πρόσωπα. Ζητούν σ' οποιαδήποτε μορφή θρησκείας, συλλόγου, ιδεολογίας κ.λπ., να βρουν ένα αποκούμπι. Αντίθετα τα πρόσωπα που συγκροτούν την Εκκλησία ασκούνται να ελευθερώσουν την ύπαρξη τους ολόκληρη “εν Χριστώ” με τη μετάνοια. Τούτο αποτελεί προσπάθεια κοπιώδη να διασώσουν τη φύση τους, και κατ' επέκταση, τη φύση όλου του κόσμου, και να την εξαγιάσουν. Ο λόγος του Κυρίου “ο πιστεύσας και βαπτισθείς, σωθήσεται”, αποτελεί τη συμπύκνωση βιωμάτων που θα μπορούσαμε να εκφράσουμε αναλυτικά με τις λέξεις άσκηση, αγώνας, πάλη, μετάνοια, θυσία, αγάπη, αυτογνωσία, σήκωμα στους ώμους πολλών δυσάρεστων καταστάσεων, που όμως σμιλεύουν όχι χαρακτήρες, αλλά αγίους. Το θεανθρώπινο στοιχείο μέσα μας, χάρισμα του Θεού στον άνθρωπο, απ' τη στιγμή που φανερώνεται, προδίδει τη διάσωση της φύσεως μας. [...]

Στόχος της ιεραποστολής είναι να σχηματίσει εκκλησιαστικές κοινότητες όχι σαν “πολιτείες του Θεού”, αλλά σαν πολιτείες ελεύθερων προσώπων που η κοινωνικότητα τους δεν θα σταματάει στην αυταπληγή και απόλαυση των “αγαθών του πολιτισμού”, “της ποιότητας ζωής”, αλλά θα είναι αυτανάγκηση της κοινωνικότητας των τριών Προσώπων της Αγίας Τριάδος. [...] Οι άνθρωποι, μικροί και μεγάλοι, πεινούν και διψούν, πατούσ στη γη. Πεινούν και διψούν από πνευματικό και υλικό νερό και ψωμί. Δεν ζητούν συμπόσια, αλλά “φιλευθροπία”, δηλαδή αγάπη για τον άνθρωπο. [...] Χρειάζεται ένας στόχος: Να φανερωθεί η αλήθεια του Θεού στον κόσμο όλο, μακριά από πιθανή σύμβαση της με ιδεολογίες, ευσεβισμούς, αφελείς δεισιδαιμονικές αντιλήψεις ή μια ξερή επιστημονικοφάνεια».

ΑΝ. ΚΑΡΥΣΤΟΓΓΟΥ, “Ένας μονόδρομος καταργείται”. http://www.apostoliki-diakonia.gr/gr_main/catechism/theologia_zoi/themata.asp?cat=poimncontents=contents_porefthentes.asp&main=EK_9&file=9.3.htm

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ 1^η / ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΑ:

ТАҖИ – ТМҲМА:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

ΗΘΙΑΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ, (2000), «Η ιεραποστολή είναι έργο
όλης της Εκκλησίας», στο: *Ορθοδοξία και Οικουμενία*.

*Χαριστήριος τόμος προς τιμήν του Οικουμενικού
Πατριάρχου Βαρθολομαίου Α΄*, Αθήνα: Αρμός, σ. 12.

«Συνεργός ἐν τῷ εὐαγγελίῳ»

Ὅτι ἡ ιεραποστολή δὲν εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ ἔργα τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ τὸ κύριο καὶ βασικό της, ἔχει ἀρχίσει σήμερα νὰ κατανοεῖται ἀπὸ πολλούς. Ἐνα μεγάλο μέρος πάλι ἀπὸ αὐτοὺς ἔχουν προχωρήσει πέρα ἀπὸ τὴν ἀπλή κατανόηση, γιὰ νὰ φτάσουν στὸ εὐλογημένο σημεῖο νὰ νιώθουν ἀπέναντι στὴν ιεραποστολή ἓνα αἶσθημα εὐθύνης. Ὡστόσο, ἡ συν-αἴσθηση αὐτὴ τῆς εὐθύνης λειτουργεῖ περισσότερο συλλογικὰ παρά προσωπικά. Νιώθουν, δηλαδή, συνυπεύθυνοι ὡς μέλη τῆς Ἐκκλησίας στὴ γενικὴ τῆς εὐθύνη γιὰ τὴν ιεραποστολή, καὶ ὄχι προσωπικά ὑπεύθυνοι γιὰ τὸ μεγάλο αὐτὸ ἔργο. Ἐτσι τὸ γεγονός ὅτι ἡ Ἐκκλησία στέλνει ιεραποστόλους, ἀντὶ νὰ τοὺς διεγείρει τὴ συνείδηση γιὰ δράση, τοὺς τὴν ἡσυχάζει. Τὴν προσωπικὴ τους εὐθύνη τὴν μεταβίβασαν στοὺς ὤμους τῶν ιεραποστόλων.

Ἡ συμπεριφορὰ τους αὐτὴ δὲν εἶναι ἐντελῶς ἀδικαιολόγητη. Ὅφειλεται περισσότερο σὲ κακὴ πληροφόρηση παρά σὲ κακὴ διάθεση. Νομίζουν ὅτι ἡ ιεραποστολή εἶναι μιὰ ὑπόθεση ποὺ συντελεῖται μόνο σὲ μακρινές χώρες καὶ μόνο ἀπὸ ιεραποστόλους. Στὴν περίπτωσή, βέβαια, αὐτὴ εἶναι φυσικὸ νὰ θεωροῦν δίχως περιεχόμενο ὅποιαδήποτε σκέψη γιὰ προσωπικὴ συμμετοχὴ στὸ ἔργο τῆς ιεραποστολῆς. Ἡ ἀντίληψη ὅμως αὐτὴ δὲν εἶναι ἀπόλυτα σωστή, γιατί στὸ ἔργο τοῦ Θεοῦ, ὅπου κι ἂν πραγματοποιεῖται καὶ ἀπὸ ὅποιους κι ἂν γίνεται, δὲν παύει ταυτόχρονα νὰ μετέχει ὑπεύθυνα κάθε τοπικὴ Ἐκκλησία καὶ κάθε πιστὸς ξεχωριστά.

Πάνω στὸ θέμα αὐτὸ ἡ ἱστορία τῆς ιεραποστολῆς τῆς Ἐκκλησίας μας, τόσο στὸ παρελθὸν ὅσο καὶ στὸ παρόν, ἔχει νὰ μᾶς διδάξει πολλά. Καὶ μόνο ἡ πρώτη περίοδος τῆς ζωῆς της, δηλαδή τῶν ἀποστολικῶν χρόνων, εἶναι ἀρκετὴ γιὰ νὰ μᾶς διαφωτίσει. Συγχρόνως ἔχει τὸ πρόσθετο προσόν, ὅτι ὁ θεόπνευστος λόγος τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἔστω κι ἂν ἀναφέρεται σὲ ἱστορικὰ περιστατικά, δημιουργεῖ καὶ διαμορφώνει θεωρία.

ΗΛΙΑΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ, (²2007), *Ιεραποστολή. Μεθόριος Χριστιανισμού και Ελληνισμού*, Αθήνα: Μαΐστρος, σ. 23.

«Η θεωρία του Χριστιανισμού για την ιεραποστολή, αλλά και η πράξη της διάδοσής του για τρεις ολόκληρους αιώνες κάτω από κράτος διωγμών συυτέλεσαν στη συυειδνητοποίηση, από μέρους των μελών του, της σημασίας της ελευθερίας. Η ελευθερία αυτή δεν αναφερόταν μόνο σε άτομα, αλλά και σε σύυοδα ατόμων. Έτσι, από τα αρχαία κιόθας χρόνια, ο Χριστιανισμός σεβάστηκε τις εθνικότητες των λαών που διαδίδονταν, όπως τούτο μαρτυρείται από τις μεταφράσεις της Αγίας Γραφής και των λειτουργικών κειμένων στις τοπικές γλώσσες. Στην περίπτωση που οι λαοί ήταν αναλφάβητοι, οι ιεραπόστολοι δημιουργούσαν γραπτή γλώσσα (γραμματική, λεξικό) και στη συυέχεια μετέφραζαν τα ιερά κείμενα. Έτσι, σ' ένα πλήθος από λαούς τα πρώτα γραπτά μνημεία του λόγου τους είναι η Γραφή, η λειτουργία και οι Βίοι των αγίων».

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ 2^η / ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΑ:

ТАҖИ – ТМҲМА:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

29. Η ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Ἡ ζωτικότητα μιᾶς Ἐκκλησίας ἐκδηλώνεται, ὅπως εἶναι φυσικό, μὲ τὴν ιεραποστολικὴν ἐπέκτασή της. Γιὰ νὰ μὴν κάμωμε λόγο γιὰ τὴν πρώτη χιλιετηρίδα τοῦ Χριστιανισμοῦ, ποὺ ἡ ἱστορία της εἶναι γνωστότατη, βλέπομε πῶς στὴν Ρωσία π.χ., πρὶν ἀκόμη τερματισθῇ ἡ ιεραποστολὴ μέσα στὸ ρωσικὸ ἔδαφος, ἡ ιεραποστολικὴ προσπάθεια ἀπλώθηκε μακρύτερα, φθάνοντας στὴν Φινλανδία. Ὑποκατάλαβαν τὸ ἀπέραντο ἔδαφος τῆς Ρωσίας οἱ ιεραπόστολοι μοναχοί, βγῆκαν στὴν Κίνα, στὴν Κορέα, στὴν Ἰαπωνία, στὴν Ἀλάσκα, στὴν Περσία, στὴν Ἰνδία.

Τὸ ὅτι συχνὰ δὲν εἶναι πολὺ γνωστὴ ἡ ὁρθόδοξη ιεραποστολή, αὐτὸ ὀφείλεται στὸν χαρακτήρα της. Κανεὶς ἱμπεριαλισμὸς ἢ προσηλιτισμὸς δὲν κηλίδωσε ποτὲ τὴν ὁρθόδοξη ἀποστολικότητα. Στὸ διάταγμα τοῦ 1702 ὁ Μέγας Πέτρος διακηρύσσει: «Δὲν ἐπιθυμοῦμε νὰ βιάσωμε καμία ἀνθρώπινη συνείδηση καὶ ἀφήνομε στὴν εὐθύνῃ τοῦ καθενὸς τὴν φροντίδα γιὰ τὴν σωτηρία τῆς ψυχῆς του». Ἡ Αἰκατερίνη ἡ Μεγάλῃ θὰ προχωρήσῃ ἀκόμη περισσότερο ἀπευθυνόμενη στὴν σύνοδο τοῦ 1773: «Ὅπως ὁ Θεὸς ἀνέχεται ἐπὶ τῆς γῆς ὅλες τὶς ὁμολογίες, ἔτσι καὶ ἐμεῖς ἐπιθυμοῦμε νὰ πράττωμε κατὰ μίμηση τοῦ θείου θελήματός του». Ἄν σὲ ὠρισμένες περιπτώσεις ἐκδηλώθηκε διαφορετικὸ πνεῦμα, τοῦτο ὑπῆρξε βαθιὰ καὶ ὀργανικὰ ξένο πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ προέρχονταν ἀπὸ τὶς κοσμικὲς ἀρχές. Στὰ 1555 ὁ μητροπολίτης Μόσχας Μακάριος δίδει πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπο τοῦ Καζάν Γκούρι τὶς ἐξῆς κατευθύνσεις σχετικὰ μὲ τὴν ιεραποστολὴ στοὺς Τατάρους: «Κέρδισε τὴν ἐμπιστοσύνη τῆς καρδιᾶς τῶν Τατάρων καὶ ὁδηγεῖ πρὸς τὸ βάπτισμα μόνον μὲ τὴν ἀγάπῃ, ποτὲ μὲ ἄλλους τρόπους».

Σὲ μία νουβέλλα του, «Στὰ σύνορα τοῦ κόσμου», ὁ ρώσος συγγραφέας Λεσκὸβ ἐκφράζει τὴν ἴδια τὴν ψυχὴ τῆς ὁρθόδοξης ιεραποστολῆς: «Ἐνας κρατικὸς υπάλληλος ποὺ ἤλθε νὰ ἐπισκεφθῇ ἕναν ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς ιεραποστόλους, παραξενεύθηκε πολὺ γιὰτὶ ὁ πατὴρ Κυριάκος δὲν δέχονταν νὰ βαπτίσῃ βίαια τοὺς ἰθαγενεῖς· στὸ τέλος ὅμως κατάλαβε τὴν σοφία ποὺ ἐκρυβε αὐτὴ ἡ ἄρνηση: ὁ πατὴρ Κυριάκος, ἀδιαφορώντας γιὰ ὁποιαδήποτε διοικητικὴ μέριμνα καὶ κυρίως γιὰ ὁποιαδήποτε στατιστικὴ, παρουσίαζε στοὺς ἰθαγενεῖς μὲ ταπεινότητες ὑπηρεσίες ζωντανῇ τὴν ἀγάπῃ τοῦ Χριστοῦ. Ὡς ἀρχίσουν νὰ ἐγγίξουν τὴν ἄκρῃ τοῦ ἱματίου τοῦ Χριστοῦ, ὡς αἰσθανθοῦν τὴν ἀπειρὴ ἀγάπῃ του καὶ ὕστερα μόνος τοῦ ὁ Κύριος θὰ τοὺς τραβήξῃ. . .».

Ὁ ἀπόστολος τοῦ Σιβηρικοῦ Ἀλτάι ἀρχιμανδρίτης Μακάριος

Γκλουχάρεβ (1792-1847) ἔλεγε συμβουλευόντας τοὺς ιεραποστόλους: «Πρέπει ὅ,τι ἔχομε νὰ τὸ μοιράζωμε ἀδελφικὰ μεταξὺ μας, χρήματα, τροφές, ἐνδύματα, βιβλία καὶ ὅ,τι ἄλλο, γιὰ νὰ χρησιμεύσῃ στὴν ἐνωση τῶν ψυχῶν μας καὶ στὴν συμφωνία τῶν σκοπῶν μας». Ἡ εὐαγγελικὴ πτωχεία, τὸ πνεῦμα τῆς ὀλικῆς αὐταπαρνήσεως καὶ τῆς κοινοβιακῆς ἀγάπης, χαρακτήριζαν τὸ ἐνθουσιαστικὸ ἀνάβλυσμα τῆς ιεραποστολῆς. «Ὁ Χριστὸς, ἔλεγε, ἔχυσε τὸ τίμιον αἷμα του γιὰ τὴν σωτηρία ὅλων τῶν ἀνθρώπων» καὶ «δὲν ὑπάρχει λαὸς, μέσ' στὸν ὁποῖο ὁ Κύριος δὲν θ' ἀναγνώριζε κάποιον ἰδικόν του. . .». «Εἶναι τὸ Εὐαγγέλιο προσωποποιημένο, ζωντανό. . .», ἔλεγε γιὰ τὸν Μακάριο ἕνας ἀπ' τοὺς συγχρόνους του, ἀποκαλύπτοντας μὲ τὰ λόγια αὐτὰ τὸ μυστικὸ τῆς ἀκτινοβολίας του.

Ἡ μέθοδος ποὺ ἀκολουθοῦσαν σταθερὰ οἱ ιεραπόστολοι ἦταν νὰ κατασκευάζουν σὲ κάθε τόπο ἕνα θυσιαστήριον, ἕνα παρεκκλήσι, ἀρχίζοντας εὐθὺς τὴν λειτουργικὴ ζωὴ, πρᾶγμα ποὺ ἔφερνε ἄμεσα τοὺς ἰθαγενεῖς ἐμπρὸς στὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ. Μὲ σεβασμὸ βαθυτάτον γιὰ τὸ ἰδιαίτερον πρόσωπο κάθε λαοῦ, στὸν ὁποῖο κήρυσσαν τὸ εὐαγγέλιον, οἱ ιεραπόστολοι μετέφραζαν τὴν Βίβλον καὶ τὰ λειτουργικὰ βιβλία στὴν γλῶσσα του, γιὰ νὰ μποροῦν ὅλοι νὰ συμμετέχουν στὴν θεία λατρεία καὶ νὰ μελετοῦν τὴν ἁγία Γραφή. Πολλὲς φορές ἦταν ἀναγκασμένοι νὰ δημιουργήσουν τὸ ἀλφάβητο καὶ τὴν φιλολογικὴ γλῶσσα τῶν λαῶν αὐτῶν, ἀποδείχνοντας ἔτσι μεγάλη εὐαισθησία καὶ μία γεμάτη συμπάθεια διείσδυση στὴν ψυχὴ τοῦ πλησίον. Τὰ πάντα ὑποτάσσονται στὸν ἄκρο σεβασμὸ τῶν τυχῶν καὶ τῆς ἐλεύθερης προαιρέσεως καθενός.

Οἱ ιεραπόστολοι ἀναμιγνύονται βαθιὰ στὴν καθημερινὴ ζωὴ, δημιουργώντας μία κοινότητα γύρω ἀπὸ τὴν μοναστικὴ ἔστιά. Τὸ βάπτισμα ἔρχεται μόνον ὕστερα ἀπὸ μακρὰ καὶ ὑπομονετικὴ δοκιμασία. (Ὁ Μακάριος ἔβλεπε σὲ τοῦτο τὴν ἐκφραση μιᾶς ἀληθινῆς φιλίας πρὸς τὸ ἀνθρώπινο πρόσωπο τῶν εἰδωλολατρῶν). Ὁ τρόπος αὐτὸς δὲν εἶχε τίποτε τὸ θεαματικὸ καὶ εἶναι ἀντίθετος πρὸς ὁποιαδήποτε στατιστικὴ ἀριθμῶν. Μ' αὐτὴν τὴν ἀπόλυτα διακριτικὴ μορφή ἡ Ὁρθοδοξία δὲν ἔπαυσε ποτὲ νὰ ἀσκήῃ ιεραποστολή. Στὸ τέλος τοῦ ΙΖ' αἰώνα, πρὶν ἀπὸ ὁποιαδήποτε πολιτικὴ κατάκτηση, μία μᾶζα μοναχῶν καὶ ἱερῶν ιεραποστόλων διέσχιζαν τὴν Σιβηρίαν καὶ 37 κοινότητες ἀντιμετώπιζαν τὸ Ἰσλάμ καὶ τὸν Βουδδισμό.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ 3^η / ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΑ:

ТАҖИ – ТМҲМА:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

Η ιεραποστολή και η φύση της Εκκλησίας

Απέναντι στην εφησυχαστική αυταπάτη πως οι λέξεις μιλούν τάχα από μόνες τους, δικαιούμαστε να αντιτάξουμε μιαν ανακριτική δυσπιστία:

Τι μπορεί να σημαίνει το γεγονός ότι στο τρέχον νεο-ελληνικό λεξιλόγιο συστεγάζονται δυο όροι που μοιάζουν συγγενείς, μα είναι διακεκριμένοι αλλήλων, ήτοι η "αποστολή" της Εκκλησίας αφενός και η "ιεραποστολή" της αφετέρου; Τι λογής σχέση έχει με την "αποστολή" η έννοια που παράγεται όταν στην "αποστολή" προτάσσουμε το "ιερ-"; Δεν εκτρέφεται άραγε η υποψία ότι κάτι που λέγεται αποστολή (σα να λέμε, η εσωτερική ζωή της Εκκλησίας, η ποίμανση των μελών της) είναι το κανονικό, ενώ η ιεραποστολή (το να απευθύνεται η Εκκλησία σε μη μέλη της) είναι κάτι άλλο, παραπανίσιο;

Η υποψία αυτή είναι συνυφασμένη με τρεις στάσεις οι οποίες κυριαρχούν στο θεολογικό και κοινωνικό μας τοπίο. Πρώτον, το να γίνεται η ιεραποστολή ανεκτή με βαρυγκόμια. Δεύτερον, το να γίνεται δεκτή με ενθουσιασμό και, τρίτον, το να απορρίπτεται με βδελυγμία. Στην πρώτη περίπτωση η ιεραποστολή μετά βίας γλυτώνει την

ωμή απόρριψη, μιας και δεν μπορεί να διαγραφεί από την Καινή Διαθήκη· στιγματίζεται όμως ως εξωστρέφεια η οποία θέτει σε κίνδυνο το κατ' εξοχήν υποτίθεται χρέος του πιστού, την ενδοσκόπηση, ή καθηλώνει το βλέμμα στο παρόν, αντί να ατενίζει τα έσχατα. Στη δεύτερη περίπτωση (όταν δηλαδή η ιεραποστολή γίνεται δεκτή με ενθουσιασμό) η ιεραποστολή επαινείται ως κάτι σπουδαίο, αλλά και πάλι παραπανίσιο, αφού εμφανίζεται να συνιστά ένα άθλημα καθ' υπερβολήν και μια δραστηριότητα επικουρική, με την οποία μια καλοοργανωμένη Εκκλησία έχει την πολυτέλεια να ενισχύει κάτι άλλο, την κυρίως αποστολή της. Στην τρίτη περίπτωση η ιεραποστολή απορρίπτεται διότι ταυτίζεται με την αποικιοκρατία και την ιδεολογική επιβολή, με πράγματα δηλαδή που ταλαιπώρησαν την ανθρωπότητα και αμαύρωσαν τον Χριστιανισμό.

Αν όμως δεν μείνουμε σ' αυτές τις στάσεις, οι οποίες εκδέχονται ως αυτονόητο το ως άνω δίπολο "αποστολή"-"ιεραποστολή", αξίζει να διερωτηθούμε ακριβώς για καθαυτή την ευστάθεια του ως άνω διπόλου. Ως αφετηρία και κριτήριο σ' αυτή την προσπάθεια εξιχνίασής ας πάρουμε ένα βασικό εκκλησιαστικό δεδομένο, που αποτελεί και λίγο ως πολύ οικείο άκουσμα: τον προσδιορισμό της Εκκλησίας ως "αποστολικής" στο Σύμβολο της Πίστεως: "Πιστεύω... εις μίαν άγίαν καθολικήν καί άποστολικήν εκκλησίαν".

Η προς τον κόσμο αποστολή της Εκκλησίας, λοιπόν, δεν είναι κάτι πέρα από τον εαυτό της, αλλά όρος συγκρότησης του εαυτού της. Το θέμα δηλαδή δεν είναι απλώς "τι κάνει" η Εκκλησία, αλλά πρωτίστως "τι είναι". Αν τυχόν (για να φέρουμε ένα παράδειγμα) μια εκκλησία θελήσει να υπάρξει τάχα αφ' εαυτής και καθ' εαυτήν, και γι' αυτό αποφασίσει να κλείσει τις πόρτες του ναού στον έξω κόσμο, ώστε μέσα στο ναό να υπάρξει τάχα ο καθαρός εαυτός της, τότε το έγκλειστο εκκλησίασμα θα τελέσει μεν τη θεία Ευχαριστία με τον άρτο και τον οίνο που από τα πριν έχει στα χέρια του, κατόπιν όμως, μη ανοιγόμενο στον έξω κόσμο, θα περιέλθει σε αδυναμία να την τελεί. Αρνούμενη να αποσταλεί στα χωράφια της οικουμένης, αρνούμενη να εισάγει στο ναό τον κόσμο ως άρτο και οίνο, παύει να είναι ο εαυτός της. Παύει να είναι Εκκλησία, δηλαδή εργαστήριο επεξεργασίας (θεολογικότερα: μεταμόρφωσης) του κόσμου, και εκπίπτει σε ιδεολογικό όμιλο.

Θ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, (2008), «Η ιεραποστολή και η φύση της Εκκλησίας», στο: *Η Εκκλησία γίνεται όταν ανοίγεται. Η ιεραποστολή ως ελπίδα και ως επιείκτης*, Αθήνα: Έν Πλω, σσ. 27-28, 30-31.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ 4^η / ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΑ:

ТАҖИ – ТМНМА:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

ΑΝΕΞΙΑΝΘΡΟΣ
ΚΑΤΣΙΑΡΑΣ -
ΜΑΡΩ
ΒΑΜΒΟΥΝΑΚΗ,
*Όταν ο Θεός
πεθαίνει.
Μια συζήτηση,
Αθήνα: Αρμός,
σ. 88.*

Μ: Ναι, αλλά πώς θα έρχεται το μήνυμα πιο κοντά στους ανθρώπους αν δεν το κηρύξει η Έκκλησία;

Α: Είμαι ένα καίριο ερώτημα, αλλά ουσιαστικά παγιδευτικό. «Έρχου και ίδε». Η παρουσία της Έκκλησίας είναι ιεραποστολή. Η σχέση είναι ιεραποστολική, αλλά δεν είναι κάθε ιεραποστολή σχέση. Η ιεραποστολή απορρέει από την εκκλησιαστική κοινότητα, αλλά η ιεραποστολή, το κήρυγμα ή η όμιλία δεν συνιστούν Έκκλησία. Το μήνυμα το φέρει η εκκλησιαστική σχέση. Η απολυτοποίηση της ιεραποστολής φαίνεται και στη χρήση της θείας Ευχαριστίας για κατηχητικούς σκοπούς. Το τέλος όλων γίνεται μέσον για όλα. Έτσι, πηγαίνω την Κυριακή στον ναό όχι για να γίνω Έκκλησία, αλλά για να ακούσω ένα ωραίο κήρυγμα και να εμπλουτίσω τις γνώσεις μου. Η ιεραποστολή και ο λόγος μόνο ως ευχαριστιακές καταστάσεις έχουν νόημα. Άλλωστε έχει γραφεί ότι «οὐ γὰρ λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνάμει» (Α' Κορ. 4,20).

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ 5^η / ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΑ:

ТАҖИ – ТМҲМА:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΟΟΜΟΜΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ

(10΄ λεπτά)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

- Βάσει όσων μελετήσατε και καταγράψατε στα φύλλα εργασίας.
- 1. Ποια είναι τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της ζωταυής και επομέυως αθηθυής ιεραποστολής;
- 2. Με δεδομένη τη σημερινή παγκόσμια πηουραθιστική κοινωυία, θα συμφωνούσατε με την άποψη ότι στο πεδίο της χριστιανικής «παγκόσμιας ιεραποστολής» και στην «ανοιχτή κοινωυία» αυθρώπου, καλό είναι να «λαμβάνει χώρα έυτιμος διάλογος μεταξύ των υπαρκτών ζώυτων ποθιτισμών;»

ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΣ

(15´ λεπτά)

ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

15´ λεπτά

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΤΟΣ),

Αρχιεπίσκοπος Τιράνων και πάσης

Αλβανίας, «Ο ιεράρχης των πέντε

ηπείρων»:

<https://www.youtube.com/watch?v=gPwHT>

[F22Neo](#) (από το 15:07 – 20:50)

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΤΙΡΑΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΡΟΤΥΠΟ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Στους/στις μαθητές/τριες διαυέμετε το βιογραφικό του
Μακαριωτάτου Αναστασίου.

Κατόπι βλέπου 5λεπτο απόσπασμα από το
προτεινόμενο βίντεο.

Συτάσσου ένα κοινό κείμενο, στο οποίο καταγράφου
τις απόψεις τους για του Μακαριώτατο Αναστάσιο,
λαμβάνοντας υπόψη τις παρακάτω λέξεις - κλειδιά:
ιεραποστολή, μαρτυρία, διακονία, θρησκευτικότητα,
αυαζήτηση, θεός, πίστη, πρωτογονισμός, προσέγγιση,
αγάπη, ανεκτικότητα, Αφρική.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

ΒΑ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΤΟΣ), (2004),

Ίχυν από την αναζήτηση του

υπερβατικού. Συλλογή Θρησκευτολογικῶν

μελετημάτων, Αθήνα: Αρμός, σ. 495.

Ὁ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΤΟΣ, Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων, Δυρραχίου καὶ πάσης Ἀλβανίας (1992 ἐξ.), διετέλεσε Καθηγητὴς τῆς Ἱστορίας τῶν Θρησκευμάτων τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (1972-1997) καὶ σήμερα εἶναι Ὁμότιμος Καθηγητὴς τοῦ ἰδίου Πανεπιστημίου καὶ Ἀντεπιστέλλον Μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1993 ἐξ.). Γεννήθηκε στὸν Πειραιᾶ (4.11.1929). Σπούδασε Θεολογία στὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν, Θρησκευτολογία, Ἱεραποστολική καὶ ἔθνολογία στὰ Πανεπιστήμια Ἀμβούργου καὶ Μαρβούργου τῆς Γερμανίας, ὡς ὑπότροφος τοῦ Ἰδρύματος Alexander von Humboldt. Ὁμιλεῖ ἀγγλικά, γαλλικά, γερμανικά· διαβάζει λατινικά, ἰταλικά, ἰσπανικά, ἄλβανικά.

• Γνώρισε τὰ διάφορα θρησκευτά σε χώρες ὅπου αὐτὰ ἀκμάζουν. Μελέτησε τὴν ἀφρικανική θρησκευτικότητα μέ ἐρευνητική ἀποστολή στὴν Οὐγκάντα τὸ 1967 καὶ μέ ταξίδια στὴ Νιγηρία (1973), Καμερούν (1977), Γκάνα (1983), Κένυα, Τανζανία (1964, 1967, 1981-90). Ἐπισκέφθηκε ἐπαυλημμένως τὴν Ἰνδία (1973-1974, 1979, 1988). Ταξίδεψε σὲ βουδδιστικές χώρες: Ταϊλάνδη (1972-1973, 1977, 1979), Κεϋλάνη, Σρί Λάνκα (1974), Βιρμανία (1979), Κορέα (1973, 1977, 1981), Ἰαπωνία (1973, 1981), Κίνα (1979-1980, 1986). Γνώρισε τὸν Ταοϊσμό καὶ τὸν Κομφουκιανισμό στὴ Σιγκαπούρη, Ταϊπέι, Χόνγκ-Κόγκ (1973, 1980) καὶ τὴν Κίνα (1986), καθὼς καὶ τὸ Ἰσλάμ μέ ταξίδια στὸν Λίβανο, Συρία, Ἰορδανία, Αἴγυπτο, Τουρκία, Πακιστάν, Δυτικὴ Ἀφρική (1961-1975), Περσία (1974) καὶ διαμονή στὴν Ἀλβανία (1991 κ. ἐξ.).

• Διδάκτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (1970), διετέλεσε Κοσμητὸρ τῆς ἰδίας Σχολῆς (1983-1986). Ἀναγορεύθηκε ἐπίτιμος διδάκτωρ Θεολογίας ἢ διδάκτωρ Φιλοσοφίας δεκαπέντε

Πανεπιστημίων, Πανεπιστημιακῶν Σχολῶν ἢ Τμημάτων. Ἔχει τιμηθεῖ μέ πολλὰ παράσημα διαφόρων χωρῶν, μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ μέ τὸν Μεγαλόσταυρο τοῦ Τάγματος Τιμῆς τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας.

• Χειροτονήθηκε διάκονος (1960), πρεσβύτερος (1964) καὶ ἐπίσκοπος Ἀνδρουσῆς (1972) γιὰ τὴ θέση τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (1972-1991). Ἐργάσθηκε ἐπὶ μιά δεκαετία (1981-1990) ὡς Τοποτηρητὴς τῆς Μητροπόλεως Εἰρηνοπόλεως (Ἀνατ. Ἀφρική) γιὰ τὴ σύστασιν νέων τοπικῶν Ἐκκλησιῶν στὴν Ἀφρική καὶ τὴ δημιουργία σχολείων, ἱατρικῶν σταθμῶν κ.λπ. Διετέλεσε μέλος τῆς θεολογικῆς Ὁμάδος διαλόγου μέ ἀνθρώπους ἄλλων θρησκειῶν καὶ ἰδεολογιῶν τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν [Π.Σ.Ε.] (1975-1984) καὶ πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Παγκοσμίου Ἱεραποστολῆς καὶ Εὐαγγελισμοῦ τοῦ Π.Σ.Ε. (1984-1991). Εἶναι μέλος πολλῶν Διεθνῶν ἐπιστημονικῶν ἐταιρειῶν καὶ Ὄργανισμῶν, καὶ ἀντιπρόεδρος τῆς Συνελεύσεως τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν (2003 ἐξ.).

• Ὡς Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας (1992 ἐξ.), μέσα σὲ τεράστιες δυσκολίες, ἀνασυγκρότησε ἀπὸ τὰ ἐρείπια τὴν Ὀρθόδοξη Αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας, ἀναπτύσσοντας πολυσχιδές ἔργο καὶ στοὺς τομεῖς υἱείας, ἐκπαιδεύσεως, κοινωνικῆς πρόνοιας, ἀγροτικῆς ἀναπτύξεως, περιβάλλοντος καὶ πολιτισμοῦ. Συγχρόνως ἀγωνίσθηκε γιὰ τὴν ἀμβλυνση τῶν ἀντιθέσεων στὰ Βαλκάνια.

• Μελέτες καὶ ἄρθρα του ἔχουν μεταφρασθεῖ σὲ ἑντεκα ξένες γλῶσσες (Γιὰ τὸ συγγραφικὸ του ἔργο βλ. σελ. 484).

• Ἔχει δώσει διαλέξεις σὲ διεθνῆ βήματα σχετικὰ μέ τὴ σύγχρονη χριστιανική μαρτυρία, τὸν διαθρησκειακὸ διάλογο, τὴν παγκόσμια ἀλληλεγγύη καὶ εἰρήνη.

ΕΝΑΘΝΑΚΤΙΚΑ

Σύσκεψη μέσω skype με του Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Τιράων και πάσης Αλβανίας Αναστάσιο, όπου οι μαθητές/τριες θα συζητήσουν μαζί του πτυχές της ιεραποστολικής δράσης του.

Εξυπακούεται ότι για να υλοποιηθεί αυτή η δραστηριότητα απαιτείται καλή οργάνωση.

Και βέβαια θα γίνει σε επιπλέον διδακτική ώρα, πέρα από το προβλεπόμενο δίωρο.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ· (κατά έτος έκδοσης) [1]

ΠΑΥΛΟΣ ΕΥΔΟΚΙΜΩΦ, (1972), «Η ιεραποστολική δράση της Εκκλησίας», στο: *Η Ορθοδοξία*, μτφρ. Αγαμέμνων Μουρτζόπουλος, Αθήνα: Ρηγόπουλος, σσ. 226-231.

ΗΛΙΑΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ, (1988), «Από τη θεωρία της ορθόδοξης ιεραποστολής», στο: *Διακονία. Αφιέρωμα στη μνήμη Βασιλείου Στογιάνου*, Επιστημονική Επετηρίδα Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ, Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη: ΑΠΘ, σσ. 347-354.

Ο ΙΩΙΟΣ, (2000), «Η ιεραποστολή είναι έργο όλης της Εκκλησίας», στο: *Ορθοδοξία και Οικουμένη. Χριστήριος Τόμος προς Τιμήν του Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου Α΄*, Αθήνα: Αρμός, σ. 9-15.

ΠΕΤΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ, (2006), «Οι οικουμενικές αξιώσεις της Ορθοδοξίας και η ιδιαιτερότητα της μαρτυρίας της σε ένα πλουραλιστικό κόσμο», στο: *Ορθόδοξες Εκκλησίες σε ένα πλουραλιστικό κόσμο. Ένας οικουμενικός διάλογος*, επιμ. Εμμανουήλ Κλάψης, μτφρ. Αριάδνη Αθαβανού, Αθήνα: Καστανιώτης, σσ. 319-339.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ· (κατά έτος έκδοσης) [2]

ΚΡΙΣΤΟΦΕΡ ΝΤΟΥΡΑΪΣΙΝΚ, (2006), «Χριστιανική ιεραποστολή σε ένα πλουραλιστικό κόσμο», στο: *Ορθόδοξες Εκκλησίες σε ένα πλουραλιστικό κόσμο. Ένας οικουμενικός διάλογος*, επιμ. Εμμανουήλ Κλάψης, μτφρ. Αριάδνη Αθαβασού, Αθήνα: Καστανιώτης, σσ. 340-355.

ΗΛΙΑΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ, (²2007), *Ιεραποστολή. Μεθόριος Χριστιανισμού και Ελληνισμού*, Αθήνα: Μαΐστρος.

Θ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, (2008), «Η ιεραποστολή και η φύση της Εκκλησίας», στο: *Η Εκκλησία γίνεται όταν ανοίγεται. Η ιεραποστολή ως ελπίδα και ως εφιάλτης*, Αθήνα: Έν Πλω, σσ. 27-42.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΤΟΣ), Αρχιεπίσκοπος Τιράνων και πάσης Αλβανίας, (2009), *Ιεραποστολή στα ίχνη του Χριστού*, Αθήνα: Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ - ΤΜΗΜΑ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

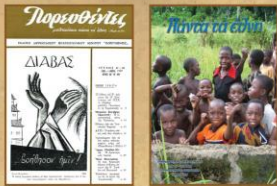
Νικόλαος Γ. Τσιρέβελος

ΤΑ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ
ΚΑΙ Η ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΜΑΡΤΥΡΙΑΣ
ΚΑΤΑ ΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ.
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

Σύμβουλος Καθηγήτρια: Δήμητρα Κούκουρα

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2013

Διαθέσιμη εδώ: <http://ikee.lib.auth.gr/record/134054/files/GRI-2014-12084.pdf>

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΡΕΒΕΛΟΣ, (2013), *Τα ιεραποστολικά περιοδικά και η αποτύπωση της ορθόδοξης μαρτυρίας κατά τη μεταπολεμική περίοδο. Επικοινωνιακή προσέγγιση*, Θεσσαλονίκη: Θεολογική Σχολή ΑΠΘ

ΜΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

ΝΙΚΟΣ ΓΑΒΡΙΗΛ ΠΕΝΤΖΙΚΗΣ,
Χριστόψαρο· τέμπερα, 1978

PROJECT / ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ / ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι μαθητές/τριες να:

- Εξοικειωθούν με την ιστορική έρευνα.
- Γνωρίσουν τη σχέση προσηλυτισμού – ιεραποστολής, τόσο στον ανατολικό όσο και στο δυτικό χώρο.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Οι μαθητές/τριες να:

- ✓ Διατυπώνουν ιστορικά και θεολογικά συμπεράσματα για τη σχέση προσηλυτισμού – ιεραποστολής.

25 μαθητές/τριες ενός τμήματος της
γ' γυμνασίου ερευνοού...

...στιγμές από την ιστορία της
ιεραποστολής...

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ: Δύο εβδομάδες
αφότου ολοκληρωθεί η διδακτική ενότητα.

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ: α) κείμενο word
(μέχρι 1.000 λέξεις), με εξώφυλλο,
περιεχόμενα, πρόλογο, εισαγωγή, κύριο
μέρος και συμπεράσματα, β) διαφάνειες
pptx (μέχρι 10) με boulets, γ) η εργασία θα
παρουσιαστεί στην ολομέλεια της τάξης
από εκπροσώπους και των τριών ομάδων.

○ Τρεις ομάδες μαθητών/τριών.

❖ ΘΕΜΑΤΑ:

1. Η ρωμαιοκαθολική ιεραποστολική δράση στην
Ορθόδοξη Ανατολή κατά την εποχή της
Τουρκοκρατίας (16^{ος} – 17^{ος} αιώνες).
2. Η ρωμαιοκαθολική ιεραποστολή δράση στη
Μυτιλήνη· (άμεσα σχετιζόμενο με το μάθημα
της Τοπικής Ιστορίας).
3. Η ιεραποστολή κατά την εποχή της
αποικιοκρατίας· (άμεσα σχετιζόμενο με το
μάθημα της Ιστορίας, γ' γυμνασίου, σσ. 49-51).

ΟΜΑΔΑ 1^η / ΥΠΟΟΜΑΔΕΣ: 6 (2+2+2+4+2+2=14 μαθητές/τριες).

ΘΕΜΑ: «Η ρωμαιοκαθολική ιεραποστολική δράση στην Ορθόδοξη Ανατολή κατά την εποχή της Τουρκοκρατίας (16^{ος} – 17^{ος} αιώνες)».

ΚΕΙΜΕΝΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ε. ΒΑΚΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, (1968), *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού. Τουρκοκρατία (1453-1669). Οι αγώνες για την πίστη και την ελευθερία*, Θεσσαλονίκη, Ηρόδοτος, σσ. 171-185, 382-433.

Η προσηλυτιστική κίνηση της καθολικής εκκλησίας μετά την άλωση ανάμεσα στους Έλληνες, σσ. 171-185. (2 μαθητές/τριες).

Η εξόρμηση της καθολικής εκκλησίας, σσ. 382-392, (2 μαθητές/τριες).

Η διείσδυση των καθολικών μισσιοναρίων στον ελληνικό χώρο, σσ. 392-404, (2 μαθητές/τριες).

Η εγκατάσταση των καπουκίουων στον ελληνικό χώρο, σσ. 404-422, (4 μαθητές/τριες).

Γενικές παρατηρήσεις για τη δράση των μισσιοναρίων, σσ. 422-428, (2 μαθητές/τριες).

Οι μισσιονάριοι στις ελληνικές ακτές της Ευρώπης και της Ασίας, σσ. 428-433, (2 μαθητές/τριες).

ΟΜΑΔΑ 2^η: 2 μαθητές/τριες.

ΘΕΜΑ: «Η ρωμαιοκαθολική ιεραποστολική δράση στη Μυτιλήνη».

ΚΕΙΜΕΝΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΛΕΞΙΑ ΟΡΦΑΝΟΥ, (2007), «Τα ρωμαιοκαθολικά σχέδια στις αρχές του 20ού αιώνα στη Μυτιλήνη», στην: *Αγία Σιών. Επιστημονική Επετηρίδα Ιεράς Μητροπόλεως Μυτιλήνης, Ερεσού και Πάμμαρτιου*, τ. 2ος, σσ. 80-149.

ΟΜΑΔΑ 3^η / ΥΠΟΟΜΑΔΕΣ: 3 (2+2+5=9 μαθητές/τριες).

ΘΕΜΑ: «Η ιεραποστολή κατά την εποχή της αποικιοκρατίας».

ΚΕΙΜΕΝΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΤΖΟΝΑΘΑΝ ΧΙΩ, (2007), *Η Ιστορία του Χριστιανισμού*, μτφρ. Βασίλης Αδραχτάς, Παρασκευή Τριαυταφυλλοπούλου, Αλέξανδρος Καριώτογλου, Αθήνα: Ουρανός, σσ. 374-409.

Νέοι κόσμοι. Νέες προκλήσεις – Η διαμάχη για την Αφρική, σσ. 374-380, (2 μαθητές/τριες).

Η αναγέννηση των ευρωπαϊκών ιεραποστολών – Κεντρική Αφρική – Νότια Αφρική, σσ. 380-389, (2 μαθητές/τριες).

Ο δεύτερος «Νέος Κόσμος», σσ. 389-409, (5 μαθητές/τριες).

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΡ. ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ, (2003),
Επίτομο ιστορικο-θεολογικό λεξικό,
Θεσσαλονίκη: University Studio Press, σ. 196.

ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΣΧΕΤΙΚΗ
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

Ιεραπόστολοι της Δύσεως εν τη Ανατολή κατά τους Νεώτερους Χρόνους. Κατά τους νεότερους χρόνους παρουσιάστηκε ιδιαίτερη δραστηριότητα των Δυτικών για προσφορά υπηρεσιών στους ταλαιπωρημένους Χριστιανούς της Ανατολής. Η προσπάθειά τους όμως αυτή συνοδεύτηκε από έντονη τάση προσηλυτισμού* των Ελλήνων. Έτσι εμφανίστηκαν ως προσηλυτιστές στην Ανατολή οι Ταμπλ (Templ) στη Σμύρνη στα 1834, Γκούδελ (Goodel) και Ντουάιτ (Dwigt) στην Κωνσταντινούπολη στα 1839, ο Σνάιντερ στην Προύσα, ο Πόιζε (Peuse) και ο Λαντ (Λαδ) στην Κύπρο, ο Μπένσον (Benson) στην Κρήτη στα 1837 και στα Ιόνια νησιά ο Μπόουντες (Bowndes) στα 1816, στην Αθήνα ο Κινγκ (King) στα 1834, στο Άργος ο Ριγκς (Riggs) στα 1834 και ο Βενιαμίν στα 1836, στη Μάνη ο Χάριστον (Hariston) και ο Λέυμπουρν (Leyboyrne), στη Σύρο ο Ρόπερτσον και από το 1830 ο Χιλλ, ο οποίος έδρασε στη συνέχεια στην Αθήνα, στις Πάτρεις ο Πάσκω και Λόβε στα 1837. Οι περισσότεροι από αυτούς λειτούργησαν ως εκπρόσωποι της Βιβλικής Εταιρείας του Λονδίνου.

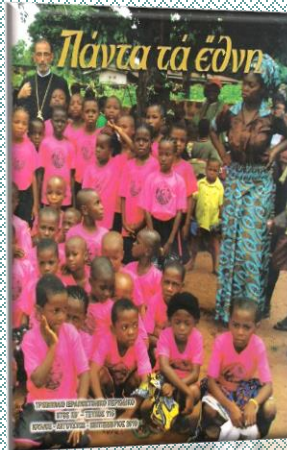
ΕΝΑΘΛΗΚΤΙΚΑ

Ομάδες μαθητών/τιών αποδεκτιώνουσιν άρθρα από ιεραποστολικά περιοδικά· (εδώ η χρήση της διδακτορικής διατριβής του Ν. Τζιρέβελλου κρίνεται απαραίτητη).

Προϋπόθεση να ανταποκρίνονται στο δικό τους ενδιαφέρον.

Πάντα τα έθνη: http://www.apostoliki-diakonia.gr/gr_main/mission/ierapostolh.asp?main=PantaEthnoi_old.htm

Πορευθέντες: <http://porefthentes.gr/%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%B5%CE%AF%CE%BF-%CF%84%CE%B5%CF%85%CF%87%CF%8E%CE%BD/>

Σ Α Σ Ε Υ Χ Α Ρ Ι Σ Τ Ω Γ Ι Α Τ Η Ν Π Ρ Ο Σ Ο Χ Η Σ Α Σ

Grazie